

MIR

Glasilno koroških Slovencev.

Boj za Srbijo končan.

Velike operacije zoper srbsko armado, katere ostanki so zbežali v albansko gorovje, so končane. Saj je dosežen glavni in prvi namen velike ofenzive zoper Srbijo, dobiti svobodno zvezo z Bolgarijo in Turčijo. Tako se poroča iz glavnega velikega stana na Nemškem.

Srbi torej niso sprejeli na Kosovem polju odločilne bitke. Kako tudi neki? Mogoče je kolikor toliko resnično ogrsko poročilo, da je jedro srbske armade nedotaknjeno in da so bile zadnje čete, ki so branile srbsko umikanje, čete tretjega poziva. Jasno je pa, da ob tako hitrem in popolnoma po načrtu se vršečem prodiranju avstro-ogrskih, nemških in bolgarskih armad niso zadoštvale slabše srbske čete, ker so bili Srbi ponovno v nevarnosti, da bodo obkoljeni. Zlasti proti Bolgarom so morali Srbi postaviti veliko svojih najboljših čet, da jim preko Kačanika niso prišli na Kosovo polje za hrbet. Srbi so izgubili več kakor stotisoč mož, to je skoraj polovico srbske vojske, na ujetnikih, ne všteti izgub v bojih in tistih, ki so zapustili zastave.

Vrhtega so izgubili skoro vso težko artiljerijo, ker je niso dovolj hitro spravili na varno. Boj brez močne artiljerije je pa že odločen, predno se začne. V celem so izgubili Srbi kakih 540 topov.

Srbi so se torej umaknili na albanska in črnogorska tla. Iz nemškega uradnega poročila bi bilo posneti, da jim velike armade ne bodo sledile. Iz tega pa bi se ne smelo sklepati, da so tudi boji zoper Črnogoro, kjer se bojujejo naše čete, končani. Nasprotno. Naše poročilo pravi, da naša ofenziva proti severni in severovzhodni Črnigori napreduje. Č. in kr. čete prodirajo preko sedla Metalka in južno od Priboja, Bolgari pa zasledujejo umikajoče se Srbe preko Prizrena, ki so so ga zavzeli 28. novembra. Črnogorska armada v Sandžaku se je umaknila proti Plevlju in Bjelopolju.

Posebno razveseljivo iz srbske vojne je poročilo, da kljub hudim bojem avstro-ogrsko čete, kakor se poroča iz vojnega časnikaškega stana, niso imele velikih izgub. Nalezljive bolezni, ki so prej v Srbiji razsajale, se niso dotaknile naših čet. Isto se poroča iz nemškega glavnega stana.

Vrhovno vodstvo je na srbskem bojišču imel generalni feldmaršal von Mackensen. Ofenzivo so začele avstro-ogrsko čete pod generalom pl. Kövess, ojačene z nemškimi četami, proti Drini in Savi in nemške čete pod vodstvom generala von Gallwitz proti Donavi pri Smederovu in Ram-Bazias dne 6. oktobra.

Bolgari so začeli svojo ofenzivo pod vodstvom generala Bojadjeva dne 14. oktobra proti črti Negotin—Pilot in z armado generala Todorova proti črti Skoplje—Veleš.

Zavezniki so imeli velike zapreke, slabe ceste, globoko zasneženo gorovje, težava s premikanjem trenja in pomanjkanje stanovanj. Kljub temu so v razmeroma kratkem času premagali vse težave in odpor v vojni izkušenega, trdovratno in vrolo bojujočega se sovražnika popolnoma zlomili.

Zato je vrjetno poročilo iz Aten, da se je v Ohridi srbska vlada posvetovala, če ne kaže Srbom skleniti posebnega miru. Zanj se je potegoval vojvoda Putnik, češ da disciplina v srbski armadi razpada, da so srbski vojaki ropali in ubijali lastne ljudi in da bi bili nadaljni poizkusi s tako armado brezuspešni. Vojno stranko pa je zastopal Pašić, in večina vlade se je odločila zanj.

Grška se naprej pogaja.

Pritisk čveterozveze na Grško je silen in resen. Svoje noto na Grško je čveterozveza podprla s svojim brodom na morju. Bernski „Bund“ poroča iz Aten: Precejšnje brodomve čveterozveze leži v vodovju pri Milo in v bližini

Krete in se kaže tam kot absoluten gospodar. Prekinilo je brzozjavno zvezo otoka z Atenami in se ne zmeni za noben zakon človekoljubnosti.

Tako razumemo, da je bil odgovor Grške na skupno noto čveterozveze ugoden.

„Corriere della sera“ poroča: Nota čveterozveze izraža najprej simpatije čveterozveze za Grško ter zahteva: 1. Grška ne sme razorožiti angleških, francoskih in srbskih čet, ako bi se le-te umaknile na grško ozemlje, temveč jim mora pustiti popolno svobodo; 2. čveterozveznim četam prepušča Grška svoje železnice in druga prometna sredstva v pristo uporabo; 3. zavezniki smejo provizorično zasesti tudi še druge grške kraje; 4. Grška bo odgovorila na te zahteve v uradno obvezni pismeni obliki. „Secolo“ pravi, da je Grška te zahteve sprejela ter le izrekla željo, da naj jih čveterozveza natančneje opiše.

To je zelo verjetno, ker je čveterozveza v tem smislu izročila Grški novo, drugo noto.

Iz Ženeve se poroča: Po poročilih francoskih listov ima nov korak čveterozveze namen, prisiliti Grško, da hitro reši še nerešene zahteve čveterozveze; tako gre za pravico, da sme čveterozveza preiskati grška vodovja, če so tam kje sovražni podmorski čolni, in za zahtevo, da dá Grška armadnemu vodstvu novo železniško osobje na razpolago. Poluradno se zatrjuje, da je pričakovati ugodne rešitve te nove note. Kot dokaz zato se navaja, da je angleška vlada v Egiptu dovolila izvoz 7000 ton žita za račun grške vlade; tudi zapora za rižove in korusne pošiljatve na Grško je odpravljena.

„Agance Havas“ poroča iz Aten (Kor. ur.): Nota Grške na čveterozvezo je držana v prijateljskih izrazih. Uradni krogi jo smatrajo za pripravno sredstvo za rešitev nerešenih vprašanj in pristavljajo, da je v vseh točkah zadovoljiva,

Podlistek.

Na kmetih med Rusini.

Piše Tomo Malle.
(Konec.)

Dekleta, po rusko „djevčna“, spoznaš po tem, da imajo lase spletene v kito, spuščeno doli po hrbtu, in so razoglave; omožene ženske pa imajo kito okrog glave ovito in na glavi še neki papir in čez belo ruto, zavezano vzadi v pentljo, ki visi doli po hrbtu. To nosijo ob delavnikih in nedeljah. Okrog pasu nosijo navadno povsod kot edini okrasek rdeče koravde.

Nosijo dolgo srajco, ki služi obenem za krilo, iz močnega platna. Na rokavih, okrog vratu in po prsih je lepo našita, za praznike je našita tudi z drobnimi koravdami ali z nikljem ali srebrom. V nekaterih krajih imajo narejeno posebno lepo. In to delajo vse same. Koravde in druge okraske imajo Bog ve od katerih predstarišev, ker jih potrgajo z ene obleke in našijejo na drugo.

Za janke imajo ogrinjala, koci podobne prte, ki pa niso skupaj zašiti. Navadno so narejena iz črne, tenke, močne volne, spodaj z rdečimi, vmes tkanimi robi. To ovije nekako okrog trupla in spredaj zaviha gor, da se skoraj do kolen vidi srajca. To pa ne izgleda morda grdo. Prepasane so vse s širokimi rdečimi ali modrimi pasovi, ki jih tudi same tkejo. In to je vsa njena obleka. Če je mrzlo, obleče kratki, ob nedeljah pa dolgi kožuh. In tukaj so ženske zdrave, lepo zraščene života in močne. Taka djevčna v svoji preprosti, a čedni, slikoviti noši je veliko lepša kakor pri nas kaka prav našemljena punica. In

kakor ob delavnikih, tako se nosijo ob nedeljah, samo da je obleka za nedelje lepo čedna in lepše narejena.

Tako je tukaj. Mi se s temi ljudmi dobro razumemo. Svoje konje imamo v neki vasi, od tu oddaljeni eno uro, to pa zavoljo artiljerije, da nam jih ne pobije. Tam ima eden po dva konja, drugi pa smo v strelskih jarkih. Ker pa je predaleč, hoditi se menjavat, smo vedno le eni in isti v rojni vrsti, kjer imamo za vodo lepo napravljene in močno utrjene strelske jarke. Skoro vsa stanovanja so pod zemljo.

Moja soba, če se sme tako imenovati, je dva metra dolga, nad meter široka in visoka, kakor sem velik. Pokrita je z deskami, na katerih je nametana zemlja, proti dežju, še bolj pa proti šrapnelom in kroglam. Šrapnel mi ne pride do živega. Seveda če bi udarila noter granata, potem pa jomene. Z menoj vred bi cela kalupa šla v zrak.

S hodnega jarka imam napravljena vrata iz desek in spredaj proti Moskalom luknjo za streljanje, ki mi ob enem služi za okno. Če ni boja, imam zadjano, da mi preveč ne piha, s šipo iz nekega ubitega okna od pogorele hiše. Po strani imam iz desek zbito ležišče, počez eno desko, ki služi za mizo, in ob strani na prstenem zidu visi moja zvesta spremljevalka, puška, in pas s patronami. Seveda si moramo to vse sami napraviti.

V tem stanovanju prebivam že nad tri tedne. Ponoči, navadno opolnoči, imam službo kot stražni poveljnik. Na straži mi ni treba stati, paziti moram, da vojaki na straži ne zaspajo, in jih izmenjavati. Vsi drugi spijo. Kadar se začne napad, boj, tedaj je seveda vse pokonci; po zraku švigajo rakete in strelja se, da je groza. Tedaj

izmaknem hitro svoje okno, bum, bum, in že pozdravljam Ruse tudi jaz.

Štirinajst dni smo imeli neprenehoma grozne boje. Rus je poizkušal na vse načine, da bi predril; žrtvoval je ogromno vajakov, ki so padli od naših krogel in topov zadeti, a vseeno je moral vedno nazaj v svoje postojanke.

In zdaj imamo že spet nekaj dni malo bolj mir. Samo ponoči se večkrat zgrabimo, ker nasprotnik večkrat uporablja temne noči in razne zvijače. In tako je venomer tu ali tam na desni strani bojni vrišč in hrup. Traja pa le kake pol ure, včasih dalje, pa spet vse utihne.

Za našimi jarki na bregu ob hribu je precej velika in še čedna vas, kamor večkrat grem podnevu, če ni boja. Dobivam skoraj vsak dan tobak, včasih tobak za pipo, pa ga ne kadim, ampak ga dajem nekemu kmetu. Stara korenina je, prijazen. Skoraj vsak dan dobim gori večerjo. In jedi znajo še dosti okusno pripraviti. Parkrat mi je dal tudi (špeha) slanina, in perejo mi tudi perilo. Nekoč sem si pral sam, pa še takrat me je pregnal Rus z granato, ki je udarila v vodo, ne daleč od mene. Dotični kmet ima samo enega sina, ki je že tri leta v Ameriki, in dve hčeri, katerih ena se je že udala, druga pa je še doma. Ko bi slišali, kako jo robi po rusko in mu moram večkrat pripovedovati, kako je pri nas, kako delamo, kako se nosimo itd. Za vsako stvar se zanima. Ima že 60 let. Naročil mi je že parkrat, da moram svoje pozdraviti, ko pišem domov. Navadno toži in pravi da bi se le kmalu končala ta vojska, ker jim je že dosti gorja prinesla. Tu ljudje nimajo strahu. Kadar začnejo krogel prav močno udarjati, se skrijejo v svoje hrame, potem pa spet delajo naprej.

ker odgovarja želji grškega naroda, ohraniti nevtralityto, ne da bi se četverozevi delale težave.

V pogovoru z dopisnikom „Tempa“ je grški ministrski predsednik izpovedal svoj trden sklep, pokazati, da je med četverozevo in Grško nastali spor le pomota. Grška da se nahaja med kladivom in nakovalom. Stališče vlade da je silno težavno in nevarno. „Jaz in moji tovariši se kar mogoče trudimo, da ohranimo nasproti četverozevi nevtralityto.“

Grška ravna pod pritiskom četverozevnega brodovja. Pravo mnenje kralja Konstantina pa podaje poročilo iz Soluna, da je kralj Konstantin poslal kornim poveljnikom grške armade lastno-ročno pismo, v katerem izraža željo, naj se ohrani navdušenje čet in naj se strogo pazi na disciplino v armadi. Kralj želi od svojih generalov prav posebno, da ne trpe pri moštvu političnih agitacij ter da skrbijo za to, da ostanejo vojaki v vsakem oziru vojaki, ki z neprestanimi vajami pripravljeno grške armade in njenih znanih vrlin še zvišujejo.

Črnogorski oklic.

Lugano, 30. nov. Črnogorski konzul v Rimu poroča: Kralj Nikolaj je izdal manifest, v katerem spominja svoj narod na sporočilo, da Črnogorci raje umrjejo, kakor da bi postali sužnji. On da je sklenil upirati se do skrajnega, če treba, svojo rezidenco z gore na goro predstavljati.

Hudi boji ob Soči.

Zasedanje italijanske zbornice se bliža, in Cadorna nima nobenega uspeha. Kako naj stopi vlada pred zbornico? Zato je pritegnil Cadorna z vseh front vojaštvo na soško fronto in so Lah iznova začeli hudo napadati, predvsem pri Gorici, kjer bi radi za vsako ceno predrli našo črto. Toda tudi tokrat njihov napor nima uspeha, in italijanski časopisi že od 29. novembra naprej poročajo, kakšne težave da ima italijanska ofenziva in kakšne prednosti sovražnik v svojih postojankah, ob katerih se vsi napadi razbijajo. Uspehi so kljub največjim naporom čisto brezpomembni. Tako se poroča iz Lugano. To bi se reklo, da je laško časopisje že vnaprej prepričano, da bo tudi ta laška ofenziva brezuspešna in da pričakuje morda celo konec italijanske ofenzive.

Naše uradno poročilo od dne 30. novembra se glasi: Vedno bolj se kaže, da hočejo Italijani te dni ob Soči, če mogoče pri Gorici, doseči kak uspeh, naj stane, kar hoče. Včeraj so bili njihovi napadi naperjeni proti celi bojni črti med Tolminom in morjem, s posebno ljutostjo pa proti obema predmostjema in severnemu delu Doberdobske planote.

Sunki proti našim gorskim postojankam severno od Tolmina so se kmalu izjalovili. Tolminsko predmostje je bilo popoldne pod bobnečim obstreljevanjem. Nato so sledili trije močni napadi na severni, več slabjših na južni odsek; vsi so bili ob največjih izgubah za sovražnika odbiti.

Ravno tako brez uspeha je bilo več poizkusnih napadov pri Plaveh. Pred goriškim predmostjem so zelo močne italijanske sile z vseh front zbrane. Včeraj je začel sovražnik napadati samo pri Oslavju. Bil je odbit; le ozek kos fronte je bil nekoliko nazaj vzet.

Gorica je ponoči dobila v notranjost mesta zopet kakih sto bomb.

V odseku doberdobske planote so se po štiriurnem artiljerijskem pripravljanju začeli napadi s posebno silo in trdovratnostjo proti Vrhju sv. Mihela in pri Sv. Martinu. Na Vrhju sv. Mihela je budimpeštanski honvedni polk št. 1. krvavo odbil osem naskokov, podvzetih z masami. Sv. Martin je bil trikrat z gostimi masami napaden; tukaj je nagradski honvedni polk št. 4 v besnem boju mož proti možu ohranil svoje postojanke. Tudi južnozpadno od tega kraja je bil odbit sovražnik napad.

Rusko bojišče.

Nič posebnega. Položaj neizpremenjen.

Francosko bojišče.

Boji so bili omejeni le na topovsko obstreljevanje in boje z minami na različnih krajih fronte.

Pravi Trst.

Trst! Ime že pove, kam da spada. Ime je slovensko, in kar je slovenskega, spada k habsburški monarhiji. V dobi, ko se je ščitilo na jugu italijanstvo, se je Trst precej poitalijančil; velike množice Italijanov iz kraljestva so romale v Trst, si tam napravile ognjišče za celo življenje. Trst

je dobival na zunaj izključno italijansko lice. Ko smo še na gimnaziji študirali, se nam je še vedno vtepal v glavo, da je Trst izključno italijansko mesto. Šele splošna volivna pravica je pokazala začudenemu svetu, da Trst nikakor ni izključno italijansko mesto, in poznejši časi so dokazali, da je Trst največje slovensko mesto, v katerem je pa veliko poitalijančenih Slovencev in kjer se je italijanstvo vzdrževalo na taki višini s pomočjo Italijanov iz kraljestva.

In iz kraljestva privandrani Italijani so samopašno vladali v našem Trstu. Slovenci niti javnih ljudskih šol niso imeli, ampak so jih vzdrževali s pomočjo Družbe sv. Cirila in Metoda. Čudne razmere, ki jih je pa naša vlada trpela z ozirom na zvezo z Italijo, kjer so postajali takoj nervozni, če bi padel prašek na čisto italijanstvo Trsta. Dalekovidni tržaški namestnik princ Hohenlohe je pa videl v Trstu prave stebre avstrijske monarhije in jih je visoko cenil. Ti stebri so bili obenem stebri slovenstva v Trstu. Toda ko je napetost med nami in verolomno Italijo vedno bolj naraščala, ko so predrzni italijanski politiki in nahujskana italijanska množica po Italiji reklamirali zase „svoj Trieste“, to gospodarsko srce avstrijske velesile, kamor se stekajo niti naše veletrgovine, tedaj je princ Hohenlohe postal žrtev svoje politike in je odšel. Šel je pa z zavestjo, da je bil namestnik, ki je delal res avstrijsko politiko. In dogodki med vojno so mu dali prav!

„Edinost“ piše: Trst je imel pred vojno kakih 240.000 prebivalcev. Od teh moramo po italijanskih listih dokazanih regnikolov (Italijanov iz kraljestva) odšteti 80.000, potem moramo računati najmanj 20.000 Nemcev in drugih, ostane še 140.000 prebivalcev. Po uradnem štetju je dokazanih okoli 70.000 Slovencev. Ostane torej približno 70.000 prebivalcev italijanske narodnosti. Se vam li to zdi večina? Meni ne.“

Nam tudi ne. Ko je izbruhnila vojna, se je kmalu pokazalo, kdo da je pravzaprav domačin v Trstu, kdo pa priseljenci. Kakor v Gorici, tako je tudi v Trstu postalo naenkrat vse slovensko. Italijanski podaniki in nekaj tistih, ki jih je srce vleklo v Italijo, so pobrali šila in kopita, ostali pa so Slovenci in tisti, ki so se prej šteli med Italijane, pa so med vojno naenkrat, kar čez noč znali slovensko. Zdaj bi ljudsko štetje v Trstu povedalo, čegav je Trst v resnici. To je treba povdariti in podčrtati posebno še z avstrijskega stališča, da se izpodbije trditve italijanskih politikov, da gre italijanska armada po italijanske kraje, priklopit jih k z edinjeni Italiji.

Interesi slovenskega naroda se krijejo z interesi naše monarhije. Tega si je bil ves naš narod vedno svest. Drugače so sodili le tisti, ki našega naroda niso poznali iz pravih virov, kakor tudi niso poznali pravega Trsta. In če je naš interes proti meji italijanskega kraljestva obenem avstrijski interes, potem bodo merodajni činitelji v državi vedeli, kakšna naloga jih čaka na tržaških tleh. Upajmo, da je veliki moment svetovne vojne našel velike ljudi, ki bodo z vso svojo dušo in z vsem svojim srcem iskali le veliko, močno Avstrijo, kakršno smo vedno želeli in po njej hrepeneli. Ne bomo ponavljali svojih nazorov, ki smo jih imeli glede Italije in notranje politike, v kolikor so jo avstrijskim diplomatom narekovali oziri na zunanjo politiko nasproti Italiji. Dejstva so dala nam prav.

Prva državna potreba v Trstu je, da vlada ustanovi slovenske šole. Glede tega vprašanja piše cenzurirana praška »Union“: „Tržaški Slovenci se oglašajo za svojo pravico v šoli. Občina jim je v mestu odrekla vsak šolski pouk, in tako so se morali zateči k samopomoči in njihova Ciril-Metodova družba vzdržuje v Trstu že leta privatne šole, v katere je letos kljub vojnemu stanju vpisanih 1806 otrok. Prvi razredi so prenapolnjeni in so to edine popolne slovenske ljudske šole v Trstu.“

Slovenci tržaški zahtevajo za svoje otroke tudi srednješolske naobrazbe. Na prigovarjanje od neke strani, ki jej je na čelu deželni glavar goriški, češ, da tržaški Slovenci morejo svoje otroke pošiljati v Ljubljano, odgovarja njihovo glasilo „Edinost“ povsem pravilno, da tržaški Slovenci ne razumejo, čemu naj bi pošiljali svoje otroke v Ljubljano ter da se ne more zahtevati od njih, naj bi nosili velike stroške takega pošiljanja v oddaljeno mesto, ko imajo njihovi someščani druge narodnosti svoje srednje šole v Trstu. Učne moči za slovenske srednje šole so na razpolago, istotako prostori, ki stoje prazni. V Trstu samem je dovolj učiteljev za prvi razred, a za tretji in četrti razred jih je dobiti dovolj iz vsega Primorja. Zato odklanja „Edinost“ ta nasvet najodločneje in brani popolno pravico tržaških Slovencev, da se jim v njihovem bivališču samem dajo potrebne srednje šole in tudi moško učiteljišče. Šolski zakon, ki določa enako-

pravnost vseh narodov, v Trstu še vedno ni aktiviran. Slednjič pa se mora vendar tudi v Trstu izpolniti predpis državnega temeljnega zakona, ki odreja, da v deželah, kjer biva več narodnosti, morajo biti javni učni zavodi urejeni tako, da bo vsako teh plemen dobivalo potrebna sredstva za izobrazbo v svojem jeziku!“

Sedaj se je začel prikazovati pravi Trst, a celi pravi Trst se bo pokazal le tedaj, če bo državna uprava dosledno šla po poti naprej, ki jo je začela in z uredbo slovenskih šol dejansko dokazala, kakšen da je pravi Trst in da so aspiracije Italije po Trstu neopravičene in neutemeljene tudi s stališča, na katerega edinega se je postavila Italija, z nacionalnega stališča. Saj s tega stališča nam je verolomnica napovedala vojno.

Izborne se je obneslo za vojake v vojski in sploh za vsakega kot najboljšo

bol oblažajoče mazanje

pri prehlajenju, reumatizmu, gihtu, infimenci, prani, vratni in bolesti v hrbtu

Dr. Richter-ja

Sidro-Liniment. anpaci. oempos.

Nadomestilo **Sidro-Pain-Expeller.**

Steklenica krom. — 1/2, 1/4, 1/8, 1/16

Dobiva se v lekarnah ali direktno v Dr. Richter-ja lekarni „Pri slatnem lezu“, Praga, I., Elizabetna cesta 8.

Dnevno raspeštiljanje.

Političen pregled.

Izpremema v ministrstvu.

Uradna „Wiener Zeitung“ z dne 1. t. m. objavljaja cesarjevo lastnoročno pismo:

Ljubi grof Stürgkh! S tem z odobrenjem Vaših predlogov milostno dovolim Svojemu notranjemu ministru dr. Karolu baronu Heindold pl. Udynski, Svojemu trgovinskemu ministru dr. Rudolfu Schuster pl. Bonott in Svojemu finančnemu ministru dr. Avgustu baronu Engel pl. Mainfelden zaproseni odpust iz službe s pridržkom zopetne uporabe v službi, vpoklicujem barona dr. pl. Heindold in dr. pl. Engel z uporabo § 5 temeljnega zakona o državnem zastopstvu od 21. grudna 1867 kot dosmrtna člana v gosposko zbornico državnega zbora in podelim Svojemu odstopivšemu trgovinskemu ministru brezplačno baronski stan.

Obenem imenujem predsednika Mojega Najvišjega računskega dvora Konrada princa za Hohenlohe-Schillingsfürst za Svojega notranjega ministra, upravitelja poštno hranilnega urada dr. Karola viteza pl. Leth za Svojega finančnega ministra in ravnatelja privilegirane avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt na Dunaju dr. Aleksandra pl. Spitzmüllerja za Svojega trgovinskega ministra.

Dunaj, 30. novembra 1915.

Stürgkh l. r. Franc Jožef l. r.

Nov državni namestnik na Nižje Avstrijskem.

Nižjeavstrijski državni namestnik baron pl. Bienerth je na lastno prošnjo z ozirom na rahlo zdravje odpuščen. V priznanje njegovega uspešnega delovanja kot notranji minister, ministrski predsednik in državni namestnik ga je cesar povzdignil v grofovski stan in si pridržal njegovo zopetno uporabo v službi.

Za nižjeavstrijskega državnega namestnika je imenovan dosedanji državni namestnik na Moravskem, dr. Oktavijan baron Regner pl. Bleyleben.

Pred zasedanjem italijanske zbornice.

Po zgornji Italiji se vrši po mestih shod za shodom, na katerih se zahteva, da se napove vojna Nemčiji. Tak shod v Rimu je policija prepovedala. Listi svarijo zbornico, da naj ohrani edinost, tudi če so mnogi poslanci mnenja, da se je Italija z napovedjo vojne preneljila. Za shodi za napoved vojne Nemčiji tičijo Angleži.

Romunska zbornica.

Dne 28. novembra je bila otvorjena redna seja romunske zbornice ob navzočnosti kralja, kraljevega princa in ministrov. Kralj je prebral list, v katerem pravi: To zasedanje je otvorjeno ob istih skrbeh kakor lani. Nove države so posegle v svetovno vojno in tako evropski zapletljaj razširile. Ta položaj nalaga Romunom še večjo dolžnost, da svoje napore v obrambo velikih interesov Romunije združijo. Zbornica bo raz-

pravljala o raznih zakonskih načrtih in kreditnih predlogih; kralj upa, da bodo vse modro ukrenili, zlasti da bodo usregli vsem potebam vojaštva.

Vladno glasilo ob otvoritvi parlamenta hvali stališče vlade, da se ni prenačljala. Le velike države morejo vojno dolgo vzdržati. Ker še bo očitno dolgo tajala, ali ne bi bilo blazno, začeti vojno? Večina parlamenta bo podpirala kakor dosedaj vlado.

Nemško-avstro-ogrsko zveza zboruje.

V Draždanah se je dne 28. novembra začelo zborovanje nemško-avstro-ogrsko gospodarske zveze. Poslanec Friedmann je izjavil, da vodi zvezna stremeljenja skupna misel, ki napolnjuje armade. Sprejeta je bila resolucija, v kateri se zavzemajo za gospodarsko zvezo obeh centralnih sil in za skupnost trgovske politike, za dolgo časa po pogodbi zajamčeno.

Poslanec Dobernig v Monakovem.

V petek je imel poslanec Dobernig v Monakovem predavanje o „nemških in avstrijskih vprašanih bodočnosti.“ Dobernig je najprej razpravljal o položaju avstrijskih Nemcev, ki da so pravi državni narod. Opozarjal je na besede barona Dumreicherja, da kdor deluje za nemštvo, deluje tudi za državo. Po vojni bo treba zvezo med Nemčijo in monarhijo poglobiti in razširiti v vojaškem, političnem in gospodarskem oziru. V tem oziru se vršijo že predpriprave. Neodvisnost obeh držav, suverenost vladarjev in samostojnost armad morajo ostati ohranjene.

Fellerjev dobrodejni, oživljajoči rastlinski esenčni fluid z zn.

„ELSA-FLUID“

odpravi
sklepne bolečine.

12 steklenic franko 6 kron. Lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 67 (Hrvaško). Čez 100.000 zahvalnih pisem in zdravniških priporočil.

Naše žrtve za domovino.

Iz Ljubljane se poroča, da je na italijanskem bojišču ob Soči dne 28. novembra padel sin kranjskega deželnega glavarja dr. Ivana Šušteršiča, član kat. slov. akad. društva „Danica“, cand. iur. poročnik Ivo Šušteršič. Ubila ga je granata na Tolminskem gradu. To je bridek udarec za prizadeto družino. Naše najiskrenejše sožalje! Slovanskemu junaku pa časten spomin! — Zadet od štirih šrapnelnih krogel na soški fronti, je dne 19. novembra podlegel težkim ranam c. in kr. rez. praporščak, učitelj Leopold Ažman. Pred izbruhom vojne je bil učitelj v Sodražici na Dolenjskem. — Dne 16. nov. je padel na kraškem bojišču g. Josip Rutar, c. kr. praporščak v rezervi, cand. iur. — Dne 10. nov. je padel na italijanskem bojišču v zorni mladosti 22 let praporščak Štefan Kvas, dijak goriške realke. — Na Doberdovski planoti je padel g. Dinko Cizel, trgovski pomočnik iz Polzele na Štajerskem. — Na Doberdovu je padel tudi g. Anton Turk, rez. praporščak in učitelj Dr. sv. C. in M. v Gorici.

Dnevne vesti.

Naš cesar. Dne 2. decembra obhaja naš cesar 67 letnico svojega vladanja. V burnih časih je zasedel kot 18 letni mladenič cesarski prestol, moral je prestati vojno z Lahi, in kot osivel starček se mora zopet vojskovati, čeravno proti svoji volji, ker je bil vedno miroljuben vladar. Na stara leta mora zopet braniti mejo slavne monarhije proti Lahu, kakor v mladeniških letih. Toda kljub visoki starosti in tako burnim časom, ki glodajo na živcih mladih ljudi, je presvetli vladar čil in z vztrajnostjo vodi vladarsko krmilo. Največja podpora v vseh nadlogah so mu zaupanje v Boga in nđanost ter ljubezen njegovih narodov. Bog ohrani cesarja Franca Jožefa do skrajnih mej človeškega življenja na radost in veselje avstroogrskih narodov!

Nemški cesar na obisku pri našem cesarju. Dne 29. novembra je došel na Dunaj nemški cesar Viljem. Obiskal je cesarja Franca Jožefa v Schön-

brunn. Njegov obisk je zgolj oseben, in zato na njegovo željo ni bilo nobenih sprejemnih priprav in je imel obisk oseben značaj. Dunaj pa je bil ves v zastavah. V cesarjevemu imenu ga je sprejel na kolodvoru prestolonaslednik nadvojvoda Karel Franc Jožef. Dunajčanje so pozdravljali nemškega cesarja z velikanskim navdušenjem, kakor pred njim pač še noben tuj vladar ni bil sprejet. Ob pol-dvanajstih je došel cesarski voz v Schönbrunn. Cesarja sta se poljubila in si podala roke. Ob dvanajstih je bil v sobah nemškega cesarja zajutrek, ki sta se ga udeležila le oba vladarja in nadvojvoda Karel Franc Jožef. Ob 7. uri 10 min. se je nemški cesar zopet odpeljal, spremljan do kolodvora od prestolonaslednika.

Duhovniške vesti iz Štajerskega. Č. g. Rudolf Janežič, spiritual v mariborskem bogoslovju, je bil dne 1. decembra inštaliran za lavantinskega kanonika. Č. g. Miha Kos, provizor pri Gornji Sv. Kungoti, je bil 1. decembra inštaliran za župnika na tamošnji župniji. Č. g. Franc Letonja, župnik pri Sv. Joštu, je vpoklican v vojaško službo. Dne 23. novembra je umrl pri Sv. Petru na Medvedovem selu zlatomašnik in vpokojeni župnik Janez Šparhakl, star 78 let. Župnijo Zibiko je dobil č. g. Ivan Jelšnik, kaplan v Šmartnu na Paki.

V vojaško službo je vpoklican č. g. Viljem Wester, prošt v Kraju.

Smrtna kosa. Dne 28. novembra je umrl v Celovcu upokojeni višji nadzornik c. kr. državnih železnic Jožef Ruderstorfer.

Odlikovanje. Črnovojniška nadporočnika dr. Anton Gosak in Rudolf Potočnik sta odlikovana s Signum laudis.

Škof Janez Stariha †. V Ljubljani je umrl v soboto zvečer g. Janez Stariha, škof Antipatritski, imejitelj srebrne hrabrostne svetinje, pridobljene v bitki pri Kustoci. Rojen je bil leta 1847. v Semiču, študiral je na gimnaziji v Novem mestu, leta 1866. potrjen k vojakom se je udeležil vojne z Italijo kot vojak 17. polka ter bil odlikovan s srebrno hrabrostno svetinjo. Po vojni je šel v Ameriko v semenišče Milwaukee, služboval na raznih krajih, gradil šole in cerkve, za škofa v novoustanovljeni škofiji Lead je bil imenovan leta 1902. Leta 1909. se je vrnil v domovino in živel v Ljubljani v miru. Stariha je peti škof, ki ga je dala kranjska dežela Amerikancem.

Priznanje koroški duhovščini. Naš prevzvišeni nadpastir dr. Adam Heftler je v cerkvenem listu izdal pismo na svoje duhovnike, v katerem pravi: Z veseljem srcem sem opazil, da so častiti gospodje duhovniki škofije, na kateremkoli mestu so, z ljubeznijo, navdušenjem in občudovanju vredno požrtvovalnostjo od začetka vojne sem neprestano delovali za namene vojne oskrbe za naše vojake, za ranjence in bolnike, za vdove in sirote. Počasi je prodrlo spoznanje tega požrtvovalnega delovanja duhovnikov tudi v širše kroge in kn. šk. ordinarijat lahko iz precejšnjega števila dopisov z zadoščenjem konstatira toplo priznanje tega delovanja. Tako se glasi v nekem dopisu deželnega in gospejnega pomožnega odbora Rdečega križa dobesedno: „Zelo razveseljeni in s hvaležnim srcem pripoznamo, da se je v naši lepi, toplo čuteči, za žrtve pripravljene koroški deželi prečastita duhovščina, na čelu prevzvišeni gospod knez in škof sam, zlasti s tem, da je prepustil tako krasno Marijanišče v bolniški namen, v sedanji vojni sploh požrtvovalno in za pomoč pripravljena zavzela, ne samo za Rdeči križ, ampak na vseh poljih krščanske ljubezni za naše vrle vojake, zdrave, bolne in ranjene, za vojne pohabljenice, za vdove in sirote, sploh na polju vojne oskrbe.“ Prevzvišeni priporoča pristop k Rdečemu križu. Na Koroškem znaša pristop 2 K na leto. Pristope posvetnih ljudi naj sprejemajo župni uradi in jih pošiljajo kn. šk. ordinarijatu, ki jih nato zbrane sporoči Rdečemu križu.

Knez in nadškof solnograški dr. Kaltner tajni svetnik. Njega Veličanstvo je podelil knezu in nadškofu solnograškemu prevzvišenemu g. dr. Baltazarju Kaltnerju dostojanstvo pravega tajnega svetnika.

Kardinal-nadškof dr. Bauer umrl. Dne 25. novembra je umrl v Olomucu na Moravskem tamošnji kardinal-nadškof dr. Franc Salezij Bauer. Rojen je bil 1. 1831. Od 1882 do 1904 je bil škof v Brnu, 1. 1904. je sledil olomuškemu nadškofu dr. Kohnu. Nadškof dr. Bauer je bil izredno simpatična oseba, vsled svojega blagega značaja med ljudstvom in pri duhovščini zelo priljubljen. Vneto je podpiral katoliška društva in časnikarstvo, posebno pa še katoliško kmetsko organizacijo na Moravskem. Skoro pri vseh prireditvah češko-katoliške Kmetске zveze za Moravsko je bil navzoč. Blag spomin ljudomilemu nadškofu!

Vpoklic črnovojniških zavezancev rojstnih letnikov 1872, 1873, 1874 in 1896. Črnovojniški zavezanci, pripadajoči avstrijski državi, ki so bili pri prebiranjih do 6. decembra 1915 za črnovo-

niško službo z orožjem potrjeni in so rojeni v letih 1872, 1873, 1874 in 1896 ter od črnovojniške službe niso bili oproščeni na določen ali nedoločen čas, morajo priti dne 6. decembra do najkasneje 11. ure dopoldne k dopolnilnemu okrajnemu poveljstvu, kakor je zaznamovano v njihovih črnovojniških izkaznicah. Oni, ki imajo domovinsko pravico na Koroškem, morajo na vsak način, tudi če bi bil v njihovi črnovojniški nakaznici naveden kak drug kraj, k vojakom k armadnemu oziroma domobranskemu dopolnilnemu poveljstvu Celovec. V interesu njih samih je, da prinesejo seboj par močnih čevljev, toplo perilo in ovojno perilo za v obuvalo, jedilno orodje, jedilno posodo in reči za snaženje kakor tudi živila. Obuvalo in perilo se poplačajo, če so za bojišče pripravna. Tudi za živila se da primerna odškodnina.

Divizijski poveljnik pohvali 17. pešpolk. Že v uradnem komuniketu je bilo posebno omenjeno hrabro bojevanje kranjskega pešpolka št. 17. O tem je izdal divizijski poveljnik naslednjo pohvalo: 17. pešpolk je šel v zelo nevarnem času v dne . . . tretje soške bitke v postojanke. Zasedel je z večinoma še mladim moštvom takrat najbolj ogrožene postojanke goriškega mostišča . . . Polk je tam kljub največjim težavam in pomanjkanju pogumno in stanovitno vztrajal, je odbil na obeh krajih številne sovražne napade in je vrgel sovražnika, če je vdrl, z drznimi in pogumnimi protinapadi ponovno nazaj. Štejem si v posebno častno in srečno dolžnost, da izrazim temu staropreizkušnemu polku, ki je v goriškem mostišču povečal svojo slavo, žalibog za ceno mnogo dragocene krvi, z novim nevenljivim laborovim vencem, njegovemu pogumnemu moštvu, njegovim zglednim častnikom in izvrstnemu polkovnemu poveljniku, sedaj ko odhajate k novim dejanjem, svojo najprisrčnejšo zahvalo in odkritosrčno občudovanje v svojem imenu in v imenu soborilcev . . . infanterijske divizije. Nas vseh najprisrčnejše želje spremljajo lepi polk na njegovih daljnih potih. Da bi mu bili odločeni povsod uspehi in slavna dejanja.

Žemlje. Imeli smo že razne „dneve“, „cvetlične dneve“, „vojaške dneve“, dne 2. decembra pa kot čisto izredno specialiteto „zemeljski dan“. Z dovoljenjem deželne vlade so se v Celovcu pri nabirališču vojnookrbnega urada prodajale žemlje, prave, bele žemlje. Čisti dobiček je namenjen za božičnico za ranjence v celovških bolnišnicah. Prepričani smo, da za te vrste požrtvovalnost v prid našim ranjenim junakom ni bilo treba prav nobene agitacije.

Vojakova nezgoda. Dne 28. novembra je na Beljaški cesti v Celovcu prišel pod električno železnico črnovojniški infanterist Jožef Podojzdevšek. Hudo ranjenega so prepeljali v vojaško bolnišnico, kjer je ponoči umrl.

„Za Rdeči križ je nabiral“, pa v svoj žep basal prispevke neki v Dobrlivasi 1. 1890. rojeni Janez Volautschnig, ki so ga dne 29. m. m. aretirali v Dhoršah pri Celovcu orožniki, ker se ni mogel izkazati. Oblečen je bil v feldvebelsko uniformo. Po več krajih, zlasti v celovski okolici, je nabiral za „Rdeči križ“. Tako je povsod pravil. Sleparyl je, dokler ga ni dosegla roka pravice. Osleparyene osebe naj poročajo bližnji orožniški postaji, za koliko so bile opeharjene.

„Degeneriran narod.“ „Gorenjec“ piše: Zaradi besed Roberta Müllerja, ki jih je zapisal v svoji brošuri, češ da smo Slovenci vsled šnopsa degeneriran narod, je nastalo veliko javkanje po naših časopisih. (Pripominjamo, da govori ta „veliki poznavatelj“ avstrijskih narodov le o „Kranjcih“ in menda ne ve, da prebiva na Kranjskem le manjši del slovenskega naroda. Op. ured.) Kje so merodajne osebe, ki bi to krivično sodbo o nas skušale na pristojnem mestu popraviti in podpreti z dokazi? Tu samo par vprašanj. Ako smo degeneriran narod, zakaj je vojaška oblast ravno iz našega naroda vzela razmerno največ vojakov? Zakaj je naše „degenerirane“ vojake od začetka vojske do danes postavljala na najvažnejše brambene točke? Kako so mogli naši „degenerirani“ slovenski vojaki tako izvrstno prenesti vse težave na izpostavljenih mestih in se izkazati v vseh bojih v zadovoljnost najvišjih poveljnikov? Kako je moglo „degenerirano“ slovensko ljudstvo, ki je doma ostalo, gospodarsko dobro prestati svetovno vojno? Naj merodajne osebe prisilijo tistega Müllerja, da preklične nesramno pretirane besede, kakor jih je moral preklicati znani vseučiliški profesor Ude. Mimogrede bodi povedano, da je bila stara mati prof. Udeja rojena kot pristna Slovenka v leseni bajti v Adergasu v župniji Velesovo.

Koncert „Glasbene Matice“. „Glasbena Matica“ priredi dne 7. in 8. decembra t. l. na čast našim padlim junakom in na korist našim pohabljenim in oslepelim vojakom dobrodelna koncerta, pri katerih bo 160 do 170 pevcev in pevk izvajalo sloveč Mozartov „Requiem“. Spremljeval

Schicht-perilo — Bojno perilo

Cenejši in najboljši način pranja:

Namoči perilo nekoliko ur ali čez noč s pralnim praškom „Ženska hvala“. Peri tedaj daljše kakor običajno. Samo malo mila — najboljše Schichtovo milo znamka „Jelen“ — je še potrebno, da se najlepše perilo dobi.

Prištedi delo, čas, denar in milo.

Ominol je najboljše sredstvo za čiščenje rok, v kuhinji in v hiši.

Dobiva se povsod!

bo popolni orkerster pešpolka št. 97. Vloge solistov so prevzeli gospa Berta Javurek sopransko partijo, gospa Marija Peršlova altovsko, g. Leopold Kovač tenorsko in basovsko partijo g. Josip Križaj, operni pevec iz Zagreba.

Doberdob. Doberdob je slovenska vas na Goriškem, in planota, na kateri leži, se imenuje Doberdobska planota. Tam so se vršili in se še vršijo strahoviti boji, v katerih so Italijani zaman pošiljali v boj četo za četo. Doberdob bo za junaštvo naše armade v zgodovini slavnega spomina. Vlada je izpremenila v Trstu več ulic, ki so bile imenovane po italijanskih pesnikih in drugih možeh iz kraljestva; krstila jih je z avstrijskimi imeni, in ena ulica je dobila ime od Doberdoba. Toda ta ulica nosi ime „Doberdo“, kakor je čitamo v poročilih generalnega štaba in na generalštabni karti. Z ozirom na to je pisala tržaška „Edinost“: „Naš Doberdob in kraška planjava okoli njega je, kjer stoji naša hrabra straža, da odbije napade, ki butajo vanje iz furlanske ravnine. Slovenska tla so to in slovenska vas je, ki daje ime temu krvavemu bojnemu pozorišču. Zato je tudi edino pravo, edino pravilno in tudi edino pravično tisto krajevno ime, ki mu ga je dalo ljudstvo, ki mu je to ozemlje domača gruda. In vendar se v vseh poročilih po časopisih rabi še vedno spakedranka — Doberdó, namesto edino pravičnega Doberdob.“ „Edinost“ apelira na namestnika, da dobi dotična ulica pravilno ime. Dr. Josip Ferfolja se je kot Doberdobec oglasil v „Edinosti“ in piše med drugim: Vprašali bi bili prvega Doberdobca na potu in ta bi bil povedal, da se kliče vas Doberdob in da v njej prebivajo Doberdobci. V Doberdobu so nekdanji rastli veliki hrastovi gozdovi, a ne samo po Doberdobu, ampak po vsem spodnjem Krasu. To dejstvo živi deloma v starih listinah, a še bolj v ustnem ljudskem sporočilu. Tudi pri nas na Koroškem je bolj znan izraz „dob“ kakor „hrast“. Ker pa Italijani ne ljubijo soglasnikov na koncu besed, so izgovarjali samo Doberdo. Tako je prešla ta spakedranka celo v najnovjšo izdajo generalštabne karte, dočim je bilo v starejši izdaji pravilno ime Doberdob. Pa tudi ni prav nobenega vzroka, zakaj bi tržaška ulica nosila od Italijanov popačeno ime za avstrijsko orožje najslavnejše slovenske vasi.

Nedovoljeno občevanje z vojnimi ujetniki. Poveljstvo južnozpadne fronte je prepovedalo vsako občevanje civilnih oseb z vojnimi ujetniki, ki ni vsled delavnega (služivnega) razmerja neobhodno potrebno. Prestopke bodo politične oblasti strogo kaznovale. Vojne ujetnike, ki drugače ravnaajo, je naznaniti vojaškim sodiščem, da se kaznujejo. Tistim gospodarjem, na katerih posestvu se je zgodil tak prestopek, se kot delavne moči prideljeni vojni ujetniki vzamejo. Če je dokazano, da je imela kaka ženska s kakim vojnimi ujetnikom nedovoljeno razmerje, se mora od politične oblasti prisojena kazen v občini bivališča dotične ženske po tamošnji navadi razglasiti.

Trgovina z vinom na Štajerskem prosta. Ker se je, kakor znano, trgovina z vinom omejila, se je v imenu S. K. Z. obrnil poslanec dr. Korošec na c. kr. namestnika grofa Claryja za posredovanje, na kar je dobil sedaj, kakor nam poroča, od c. kr. namestnika sledeče obvestilo z dne 23. novembra t. l.: „Čast mi je Vam javiti, da so vsled danes semkaj došlega odloka c. kr. vojnega ministarstva izvozne omejitve vina in drugih živil na Štajerskem odpravljene, vsled česar ni nobene ovire več, da bi se vino iz Štajerske ne izvažalo po celi monarhiji.“

Več krušnih kart je hotela. Neka v Št. Rupertu pri Celovcu bivajoča, že 31krat predkaznovana žena nekega železničarja je bila te dni od c. kr. okrajnega glavarstva kot politične kazenske oblasti na osem dni zapora obsojena, ker je grozila šentrupertskega županu g. Celestinu Wengerju, da mu bo pobila okna na stanovanju in njegovih tovarni in ga je javno opsovala, češ da je dobila premalo krušnih kart.

Masirajte hrbet, kadar boli, s Fellerjevimi bolečine tolažečim rastlinskim esenčnim fluidom z zn. „Elsa-fluid“. To napravi zadovoljstvo. Več nego stotisoč zahvalnih pisem. 12 steklenic franko 6 kron. Lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatrgšt. 67 (Hrvaško). Naj bi bilo vedno pri vsaki hiši. (s)

General Borojević o vojaških temperamentih.

Vojni poročevalec časopisa „Tag“ pripoveduje: General pl. Borojević, ki se je, kakor znano, tako odlikoval v Karpatih proti Rusom in ki mu je sedaj zaupan najvažnejši in najnevarnejši odsek proti Italiji obrnjene avstro-ogrške fronte, je po rodu Hrvat. Izgleda kakih 50 let star, z zagorelim obrazom, na kratko pristriženimi brkami, malimi temnimi očmi, ki zrejo ostro, pa ne nesimpatično in izražajo izredno intenzivnost tega moža. Nekaj njegovega mirnega, hladnega zadržanja spominja na Hindenburga, zdi pa se po naravi veliko bolj delikaten, intenziven in nervozen. Usoda je hotela, da so možje kakor general Borojević ali princ Rupert bavarski, ki morajo, že mesece neprestano vpreženi, strahovati trikrat močnejšega sovražnika, razmeroma manj znani in širši množici manj poznani kakor generali, ki z velikimi armadami dosežejo zmage v ofenzivi.

Poročevalec sporoča Borojevićevo sodbo o italijanskem vrhovnem poveljniku Cadorni ob začetku četrte ofenzive. „Če hočemo biti pravični,“ je rekel Borojević, „moramo reči, da je Cadorna sicer general z velikimi zmožnostmi in strategičnimi mislimi, da pa ni gospodar čez svoje sklepe. Ima zelo bister um in zelo velik vojaški talent, pa njegovi sklepi so pod vplivom politike in so podrejeni kričanju politikov, da je treba ljudstvu nekaj pokazati, da se zadovolji. V vojni pa bi moralo biti vojaško in politično vodstvo eno. Gorica, ki jo želi Cadorna za vsako ceno zavzeti, z vojaškega stališča ni vredna krvi, ki se zavoljo nje prelijeva. Cadorna ve to sam, ve pa tudi, da se zahteva zavzetje Gorice, da se s tem dela razpoloženje. In tako se mi zdi, da se je moral general podrediti političnemu momentu, ki ga izražata vlada in kralj. Ta činitelja hočeta pokazati kako zmago, da se zadovolji ljudstvo.“

„Sicer pa se ne sme pozabiti,“ je nadaljeval general, „da smo s 15mesečno izkušnjo v vojni na boljšem. Sicer se je pa tudi Cadorna že zdaj veliko naučil. Enako se mora reči tudi o četah. Italijanski vojaki so se izprva bali ognja in sedaj moramo častno priznati, da naskakujejo z veliko hrabrostjo in velikim elanom. Tudi ima vsak narod svoj temperament, in ta temperament se kaže na bojišču. Nemca odlikuje smisel za dolžnost in domovinska ljubezen, je odločen, vztrajen, neustrašen, miren in hladnokrven. To so lastnosti, ki so mu priložene ali pa se mu zabijejo že prvi dan šole. Rus, če ga dobro vodijo častniki, ki jim zaupa, kaže vse najboljše bojne zmožnosti Slovana. Zelo počasi, pa z veliko vztrajnostjo koraka naprej, dokler ne pade. Srb se bori do nezavesti, je občudovanja vreden

borilec, bolj agresiven (napadajoč), bolj divji in energični kakor Rusi in ima tudi več iniciative in samostojnosti. Italijan, tipičen zastopnik burnega latinskega temperamenta, naskakuje kakor vihar; če pa se naskok ponesreči, še hitreje odide nazaj, kakor je prišel. Dosedaj Lah še ni pokazal tiste vztrajnosti, tistega oprijemanja z nohtmi in zobmi, kakor je Rus pogostoma, Srb pa vedno dokazuje.

Seveda je veliko odvisno od častnikov pri četah. Reči se sme, da k bojni vrednosti kake čete prispevajo poveljniki in oficirji morda 80 %. Videl sem čete, ki so veljale za ničvredne, ki so se pa, ko so dobile nove oficirje, izkazale kot junaki. Četam lahko prigovarjaš in poizkušaš zanetiti v njih navdušenje, da postaneš črn v obrazu, obljubiš jim lahko, da bodo vsi prišli v nebesa, pa ne boš ničesar opravil, če čete nimajo pravih oficirjev, ki poznajo svoje ljudi in do katerih ima moštvo zaupanje. K temu prihajajo še razlike raznih čet v armadi. So čete, ki morejo najboljše delovati le s polnimi želodci, dokler imajo veliko in dobro jesti. Druge čete imajo zopet druge lastnosti. Kakor neznatne se zde te posebnosti, so pogostoma važne.“

Kar se tiče italijanskih izgub, „je nadaljeval general, „seveda ne morem ustreči z gotovimi podatki, sem pa na podlagi različnih informacijskih virov dobil prepričanje, da so izgubili Italijani v zadnjih treh bitkah približno 300.000 mož. Njihove izgube so na gotovih mestih naravnost strašanske. Na tisoče nepokopanih mrličev leži pred našimi strelnimi jarki. Samoumevno je, da so naše izgube neprimeroma manjše; naši ljudje so pač v svojih zakopih za Italijane nevidni, in njihove puške in strojne puške kosijo Italijane, ki drviijo po pobočjih.

Tukaj vidite dva zemljevida; en zemljevid kaže našo postojanko v juniju, na drugem sem zaznamoval naše sedanje postojanke. Kakor vidite, primeroma ni nobene izpremembe. Veliko nižino onstran Soče smo Italijanom od prvega začetka prepustili in nismo poizkušali, dobiti jo nazaj. Kjer pa smo so postavili v začetku, tam še vedno stojimo in tam bomo stali, če je le količkanj v naši moči. Tudi zdaj boste v igri zopet videli junaško hrabrost, vztrajnost in neprekosljive bojne kakovosti mojih čet, s čemer je bila dosedaj držana črta...“

Dekle, srednje starosti, poštena, ki zna dobro šivati in je vajena vsega domačega dela, želi službe k otrokom ali pa kot hišna. Naslov pove upravništvo lista „Mir“ pod št. 63.

Črevljarskega učenca

takoj sprejme pri dobri preskrbi

Jakob Pissiak

meščanski črevljarski mojster v Celovcu, Bahnhofstraße št. 35.

500 kron!

Vam plačam, če Vaših kurjih oces, bradavio, trde kože ne odstrani Ria balzam v 3 dneh brez bolečin s korenino vred. Cena lončku z zajamčujem pismom K 1.—, 3 lončki K 2-50, 6 lončkov K 4-50. Komeny, Kaschau (Kassa), I., poštni predal 12/8, Ogrsko.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

Pavličeva
ulica
št. 7.

urađuje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Pavličeva
ulica
št. 7.